

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra rekreologie a cestovního ruchu

**Zhodnocení geografických předpokladů a potenciálu
udržitelného cestovního ruchu ve zvolených regionech
Evropy a světa – ostrov Malta**

Bakalářská práce

Autor: Pavlína Matějková

Studijní obor: Management cestovního ruchu

Vedoucí práce: doc. PaedDr. Jiří Štýrský, CSc.

Hradec Králové

duben 2019

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne 20.04.2019

Pavína Matějková

Poděkování:

Ráda bych poděkovala doc. PaedDr. Jiřímu Štýrskému, Csc. za metodické vedení a rady při tvorbě bakalářské práce. Dále děkuji všem zúčastněným respondentům, kteří tak přispěli ke vzniku práce.

Anotace

Bakalářská práce hodnotí geografické předpoklady a potenciál cestovního ruchu Malty. Teoretická část se soustředí na pojmy související s daným tématem a ty, které jsou využity dále v práci. Zahrnuta je i literární rešerše spolu s metodickými východisky. Praktická část zahrnuje informační minimum, které představuje Maltu jako destinaci. Následují části kvalitativního výzkumu, kterými je SWOT analýza, případová studie autorky z jejího pobytu na Maltě a rozhovory s vybranými respondenty. Práce je zakončena shrnutím výsledků, které plynou z výzkumu a následně jejich vyhodnocením a doporučením do budoucna. Bakalářská práce je dále doplněna o fotodokumentaci odpovídající zvolené problematice.

Annotation

Title: Evaluation of Geographical Assumption and Potential of Sustainable Tourism of Malta

The bachelor thesis evaluates geographical conditions and the potential of sustainable tourism of Malta. The theoretical part of the thesis focuses on terms that associates with the given theme and those which are used later in the thesis. Literary research is included together with the methodical basis. The practical part includes information minimum which presents Malta as a destination. Then follow the parts of qualitative research such as SWOT analysis, case study of the author's stay in the destination and interviews with the chosen respondents. The thesis is finished with the summary of outcomes which result from the research and evaluation together with future recommendations. The bachelor thesis is completed with photodocumentation which corresponds to the chosen problematics.

Obsah

1	Úvod	1
1.1	Cíl práce	1
1.2	Stanovení hypotéz	2
2	Literární rešerše	3
3	Metodika zpracování	4
4	Teoretická východiska	6
4.1	Cestovní ruch	6
4.2	Udržitelný rozvoj	7
4.2.1	Udržitelný cestovní ruch	7
4.3	Únosná kapacita destinace	8
4.4	Dopady cestovního ruchu	8
4.4.1	Environmentální dopady cestovního ruchu	9
4.4.2	Socio-kulturní dopady cestovního ruchu	9
4.5	Potenciál a předpoklady cestovního ruchu	9
4.6	Turista, návštěvník	10
5	Praktická část	11
5.1	Informační minimum	11
5.1.1	Základní informace	11
5.1.2	Přírodní předpoklady	11
5.1.3	Kulturně-historický kontext	12
5.1.4	Valletta	13
5.1.5	Sliema	15
5.1.6	Comino a Gozo	16
5.2	SWOT Analýza	17

5.2.1	Silné stránky	17
5.2.2	Slabé stránky	18
5.2.3	Příležitosti.....	19
5.2.4	Hrozby	20
5.3	Vyhodnocení SWOT analýzy	20
5.4	Doporučení do budoucna	20
5.5	Řízený rozhovor č.1	21
5.5.1	PhDr. Karel Klusák – Intact	21
5.6	Řízený rozhovor č.2	22
5.6.1	Angela Said – Malta Tourism Authority	22
5.7	Řízený rozhovor č.3	24
5.7.1	Warren Zahra – Alpine Sterling	24
5.8	Případová studie.....	25
6	Shrnutí výsledků	26
6.1	Diskuze výsledků.....	26
6.2	Ověření hypotéz	27
7	Závěry a doporučení	28
8	Seznam použité literatury	29
9	Přílohy	31
9.1	Celý rozhovor č.1.....	31
9.2	Celý rozhovor č.2.....	33
9.3	Celý rozhovor č.3.....	36
10	Fotodokumentace	38
11	Zadání práce	47

1 Úvod

Cestovní ruch je stále více se rozvíjející obor, který přitahuje pozornost široké veřejnosti. Jelikož jsou možnosti oproti dobám dřívějším značně rozmanitější, dochází k využívání cestovního ruchu jako “úniku“ od každodenních povinností. Cestovní ruch je však využíván i ke vzdělávání, pracovním příležitostem, rozvoji a podobně. S tímto rozvíjejícím se odvětvím však přichází i otázka ohledně budoucnosti destinací, kam se ročně tisíce návštěvníků vydává. Dnešní generace musí brát v potaz cestovní ruch z pohledu udržitelnosti, a snažit se využívat jednotlivé destinace s nejvyšším možným ohledem. Naštěstí se v posledních letech udržitelný rozvoj (ve všech oborech, ne pouze v cestovním ruchu) stal poměrně významným tématem, které si získalo velkou pozornost. Je však potřeba stále pracovat na konkrétních způsobech zavedení udržitelnosti do praxe.

Tato práce se zabývá konkrétně Maltskou republikou, která se stala oblíbenou destinací především pro návštěvníky evropských států. Autorka si téma své práce zvolila na základě měsíčního pobytu na ostrově Malta. Zde byla na jazykovém pobytu, pro které je daná lokalita pověstná a často vyhledávaná mladými studenty, kteří se zde snadno domluví (z důvodu využívání anglického jazyka, který je zde jazykem úředním) a zároveň se nejedná o příliš vzdálenou destinaci, která je pro většinu obyvatel Evropy snadno dostupná. Autorka práce projevila kladný vztah k celkové atmosféře a mezinárodní kultuře, stejně tak jako k typickému středozevnímu podnebí a ostrovům Comino a Gozo.

1.1 Cíl práce

Autorka si za cíl práce ukládá zhodnocení geografických předpokladů Maltské republiky. Zde se bude jednat především o zařazení Malty do geografie světa. Zároveň bude zjištěna dosavadní úroveň udržitelného cestovního ruchu – s jakými dopady, vlivem cestovního ruchu, se destinace potýká. Tyto poznatky budou rozebrány na základě SWOT analýzy, případové studie a řízených rozhovorů (viz. metodika práce) s konkrétními účastníky cestovního ruchu. Autorka práce vymezuje čtyři základní hypotézy, které budou potvrzeny, či vyvráceny v závěru práce.

1.2 Stanovení hypotéz

Dle Trouсила a Jašíkové (2015) hypotéza je: „*jedním z prvotních předpokladů budoucího obecného závěru*“. V této práci si autorka stanovila 4 hypotézy související s problematikou zvoleného tématu. Tyto hypotézy budou vyhodnoceny na základě řízených rozhovorů a vlastních zkušeností.

- Hypotéza 1

„Udržitelnost cestovního ruchu na Maltě je na vysoké úrovni v porovnání s dalšími evropskými státy.“

Zde se jedná o zjištění samotné úrovně udržitelnosti cestovního ruchu v dané destinaci. Bude kladen důraz na vývoj za posledních několik let a možnosti zlepšení momentální úrovně konkrétními činy, které budou v řízených rozhovorech dále rozebírány. Dále si autorka stanovením této hypotézy ukládá za cíl zjistit úroveň udržitelnosti v porovnání s dalšími evropskými státy.

- Hypotéza 2

„Geografická poloha spolu s druhou úřední řečí angličtinou jsou hlavními důvody růstu cestovního ruchu na Maltě.“

Tato hypotéza byla stanovena především z autorčina zájmu zjistit, zda se jedná pouze o její subjektivní myšlenku, či opravdu ve větším měřítku turisté tuto destinaci volí ze zmíněných důvodů. Tyto dva důvody byly zohledňovány i autorkou samotnou v době, kdy volila destinaci. Bylo důležité, aby byla geograficky dosažitelná v přijatelném časovém měřítku a zároveň by i běžný život přinášel podvědomou výuku anglického jazyka.

- Hypotéza 3

„V případě Malty nárůst návštěvníků s sebou nepřináší negativní dopady na destinaci, které souvisejí s cestovním ruchem.“

Zde je rozebíráno, jaké konkrétní negativní dopady cestovní ruch do destinace přináší a jaká je jejich míra.

- Hypotéza 4

„Destinace je přitažlivá především pro mladší generace.“

Tato hypotéza byla stanovena opět na základě autorčina pobytu, kdy v letních měsících byla svědkem pobytu na Maltě především osob pod 30 let. Zde jsou cíleně pokládány otázky týkající se věku návštěvníků. Autorka dále zjišťuje, čím je daná lokalita pro různé věkové kategorie zajímavá.

2 Literární rešerše

Tato kapitola se zabývá literaturou, která je nejčastěji využívána v práci a jež autorka považuje za klíčovou.

- ZELENKA, J., PÁSKOVÁ, M. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002

V tomto výkladovém slovníku autorka našla definice a vysvětlení všech potřebných termínů, které následně využila v práci – teoretická východiska. Velice pozitivně autorka hodnotí obsáhlost slovníku a zároveň jeho přehlednost – abecední řazení, spolu s fotografiemi a anglickým překladem jednotlivých termínů, které byly následně využity pro vyhledávání dané problematiky v zahraničních titulech.

- PÁSKOVÁ, M. Udržitelnost cestovního ruchu. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. ISBN 978-80-7435-329-1

Tato publikace je pro vytvoření práce hodnocena jako klíčová, a to především díky konkrétnímu zaměření na cestovní ruch, zejména udržitelný. Využity byly definice, ale i charakteristické znaky uváděné v teoretické části. Publikace je přehledně a systematicky sepsána a jedná se o jedno ze základních děl určené k přehlednému a snadnému nastudování problematiky udržitelnosti cestovního ruchu.

- MOLDAN, B. (Ne)udržitelný rozvoj: ekologie-hrozba i naděje. 2. vyd. V Praze: Karolinum, 2003. ISBN 8024607697

Z této publikace bylo čerpáno do sekce teoretických východisek, kde jsou rozebírány například vlivy cestovního ruchu. Autorka považuje knihu za velmi přehlednou a označuje ji za skvělou úvodní literaturu do problematiky udržitelnosti rozvoje obecně.

- TROUSIL, M., JAŠÍKOVÁ, V. Úvod do tvorby odborných prací. Vyd. 2., rozš. Hradec Králové: Gaudeamus, 2015. ISBN 978-80-7435-542-4

Na této publikaci je postavena metodika autorčiny práce. Využity byly přesné definice daných metod, které se postupně objevují v celé práci, stejně jako jejich použití. Konkrétně v autorčině práci se jedná o termíny: zúčastněné pozorování, obsahová analýza, řízený rozhovor, SWOT analýza, případová studie. Vyzdvižen je způsob napsání této knihy, kdy kniha výborně vystihuje dané metody, se kterými se student při psaní práce setkává. Publikace je napsána stručně, ale ke každému tématu poskytuje dostatečné množství informací a vysvětlení, tak aby bylo opravdu zcela jasné, kdy a jak tuto metodu použít a jak ji identifikovat.

3 Metodika zpracování

V práci jsou využity metody:

- zúčastněné pozorování, obsahová analýza, řízený rozhovor, SWOT analýza, případová studie

Zúčastněné pozorování je jedním z několika druhů pozorování. Jedná se o pozorování, jež začleňuje výzkumníka do prostředí, které je zkoumáno (Trousil a Jašíková, 2015). V případě této práce autorka byla začleněna při měsíčním pobytu v daném prostředí. Z tohoto pobytu vytěžila v práci zmiňované poznatky, které měla možnost pozorovat jako účastník běžného života na Maltě.

V úvodu praktické části neboli v informačním minimu, jsou přiblíženy všechny důležité informace pro začlenění čtenáře do všeobecného geografického přehledu týkajícího se Malty, jakožto předmětu výzkumu. Dále jsou zobrazeny další kulturní a historické informace, které jsou získávány především z primárních zdrojů a jsou příhodné ke studované problematice. V této části se tedy jedná o takzvanou obsahovou analýzu, která je definována v Úvodu do tvorby odborných prací (Trousil a Jašíková, 2015) jako: „*výzkumná technika, která spočívá v objektivním, systematickém a kvantitativním, případně kvalitativním, popisu obsahů textů či jiných komunikací.*“

Dále je v praktické části využito rozhovorů, ze kterých jsou v závěru vyvráceny, či potvrzeny hypotézy, které byly stanoveny v úvodu. Rozhovor je jedním z kvalitativních způsobů

výzkumu, který je definován Trouselem a Jašíkovou (2015) jako: „*interakce mezi výzkumníkem a zkoumaným prostřednictvím verbálních i neverbálních vyjádření*“. Rozhovory jsou strukturované a jsou využity otevřené otázky, kdy „*dotazovaný může odpovídat zcela dle vlastního uvážení*“. Pro účely rozhovorů jsou kontaktovány osoby působící v odpovídajícím odvětví cestovního ruchu a vybrané destinace. Rozhovory v práci slouží jakožto přiblížení z pohledu zúčastněných osob a následně tedy i jako odpovídající zdroj při vyhodnocování výzkumných otázek.

Další metodou, která je zde využita je SWOT analýza, která se zabývá vymezením silných stránek, slabých stránek, příležitostí a hrozeb. Analýza obecně je dle výše uvedeného zdroje vymezena jako: „*postup, jímž se zkoumaný jev rozkládá na jeho jednotlivé části a zajišťují se vzájemné vztahy mezi prvky celku navzájem a mezi každým prvkem a celkem a mezi analyzovaným celkem a jiným celkem.*“ Do SWOT analýzy jsou zakomponované osobně zjištěné informace, které jak již bylo zmíněno, autorka nabyla během měsíčního pobytu v destinaci.

Případová studie slouží, dle Trouseila a Jašíkové (2015), k „*zachycení složitosti případu, popis vztahů v jejich celistvosti*“.

4 Teoretická východiska

V této části práce jsou vysvětleny pojmy, které se k danému tématu vztahují a mohou být využity v průběhu práce.

4.1 Cestovní ruch

(angl. Tourism)

Jelikož se práce zaměřuje na udržitelný cestovní ruch, je zde vložena část z Výkladového slovníku, kde je jasně vymezen pojem cestovní ruch jako takový a dále se bude objevovat v bakalářské práci.

Cestovní ruch je vymezen autory Pásková a Zelenka (2002) jako „*Souhrn procesů budování a provozování zařízení se službami pro účastníky cestovního ruchu včetně souhrnu aktivit osob, které tyto služby nabízejí a zajišťují, aktivit spojených s využíváním, rozvojem a ochranou zdrojů pro cestovní ruch, souhrn politických a veřejně-správních aktivit*“. Dle Páskové (2014) je však přesné vymezení složitější, jelikož se jedná o jev s více oborovým charakterem. Je proto vymezován v závislosti na konkrétním účelu, či oboru. Podle Heskové (2011) je cestovní ruch momentálně zkoumán několika vědními disciplínami, jako je sociologie, geografie, psychologie apod., z nichž každá zaujímá odlišný pohled.

Poměrně odlišně je definován cestovní ruch v knize Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi. Jedná se o první moderní definici z roku 1941: „*souhrn jevů a vztahů, které vyplývají z cestování nebo pohybu osob, přičemž místo pobytu není trvalým místem bydlení a zaměstnání*“ (Krapf a Hunziker, 1941 cit. podle Ryglová, Burian a Vajčnerová, 2011).

Z pohledu významu je cestovní ruch podle Hladké (1997) „*ukazatelem životní úrovně obyvatelstva*“. Mezi některé společenské funkce cestovního ruchu řadí například:

- „podíl na všestranném rozvoji obyvatelstva“
- „nástroj vzdělávání a kulturní výchovy člověka“
- „vědecko-informační funkce“
- „účelné využití volného času“
- „obnova fyzických a duševních sil“

Palatková (2006) shrnuje charakteristické znaky, které cestovní ruch spojují. Mezi takové znaky patří:

- „dočasnost změny místa stálého bydliště a dočasnost pobytu mimo něj“
- „nevýdělečný charakter cesty a pobytu (obvykle realizovány ve volném čase)“
- „vztahy mezi lidmi, jež turizmus vyvolává“
- „vyloučeny jsou: cesty v rámci místa trvalého bydliště, pravidelné cesty do zahraničí, dočasné přistěhování za prací, dlouhodobé migrace“

4.2 Udržitelný rozvoj

(angl. Sustainable Development)

Je-li rozebírán udržitelný cestovní ruch, je třeba si nejdříve uvědomit, že tyto principy obecně vycházející z myšlenek udržitelného rozvoje. Jedná se o udržitelnost obecně, ve všech oborech a odvětvích. Nováček a Mederly (2002) popisují udržitelný rozvoj jako: *„Cílený proces změn v chování lidské společnosti k sobě samé i ke svému okolí (krajině a jejím zdrojům), směřující ke zvyšování současného i budoucího potenciálu uspokojování lidských potřeb a aspirací s ohledem na možnosti (limity) krajiny a jejich zdrojů.“*

Problémy se kterými se moderní svět setkává nejsou však nové. Jedná se většinou o problematiku, jejichž základ je mnohem starší, ale bohužel se navýšila jejich intenzita. Nynější doba se od té předešlé liší pouze šířením informací o problémech životního prostředí do celého světa (Jeníček a Krepl, 2009).

4.2.1 Udržitelný cestovní ruch

(angl. Sustainable Tourism)

Hovoříme-li o cestovním ruchu, můžeme se setkat i s pojmem udržitelný cestovní ruch, na který se bude tato práce zaměřovat. Každá destinace se snaží podporovat cestovní ruch v takové míře, aby dané místo nepřišlo o svou “identitu“ a zůstalo v co nejpůvodnější podobě pro další generace.

Jedná se o takový cestovní ruch, který dle Páskové a Zelenky (2002) *„dlouhodobě nenarušuje přírodní, kulturní a sociální prostředí“*. V knize Udržitelnost cestovního ruchu (Pásková, 2014) je zmiňována potřeba respektování místních komunit, s důrazem

především na tradice, potřeby. Dále by měla dle výše uvedeného zdroje udržitelnost rozvoje cestovního ruchu obsahovat „*stimulaci environmentálně příznivého chování účastníků cestovního ruchu*“.

Moldan (2001) ve své knize Neudržitelný rozvoj: ekologie hrozba i naděje, hovoří o udržitelném rozvoji v souvislosti s negativními vlivy na životní prostředí. Dle Moldana (2001) dochází ke znečišťování ovzduší a vod, a to především z důvodu využívání dopravy, která s cestovním ruchem úzce souvisí. Dále je ale důležité zmínit narušování cenných přírodních oblastí. Často se jedná o chudé země: „*Mnohé ze států, jež oplývají přírodními krásami atraktivními pro turisty, jsou jinak velmi chudé a nevěnují dostatečnou pozornost ochraně svého prostředí.*“ Mezi hlavní způsoby pozastavení, či omezení takového rozvoje je zmiňováno využívání ekonomických nástrojů, regulace a ekoturistiky. Výše zmíněný zdroj však hovoří především o informovanosti: „*Ovšem základním předpokladem pro úspěch takového podniku je dokonalé ekologické vzdělání, výchova a uvědomění jak turistů, tak jejich hostitelů.*“

4.3 Únosná kapacita destinace

(Angl. Carrying Capacity)

S výše zmíněným udržitelným cestovním ruchem souvisí pojem únosná kapacita destinace. Tento pojem bude vysvětlen, jelikož se jedná o podstatnou složku této práce. Konkrétně zde bychom hovořili o únosné kapacitě destinace ostrova Malta, a tedy o takovém cestovním ruchu, jenž bude využívat maximálního zatížení, a podle Zelenky, Těšitele, Páskové a Kušové (2013): „*bez snížení kvality přírody a krajiny, zážitku a spokojenosti návštěvníka, bez negativních vlivů na místní komunitu, její socio-ekonomickou strukturu a aktivity, kulturu dané oblasti.*“ Výše zmínění autoři dále popisují snahy o vymezení takových hodnot, které jsou pro danou destinaci mezní. Jedná se například o formy cestovního ruchu, počty návštěvníků v dané destinaci apod. Všechny tyto hodnoty jsou proměnné, a to především díky úrovni místního managementu cestovního ruchu.

4.4 Dopady cestovního ruchu

I přes domnělé pocity, že cestovní ruch se podílí na dopadech na území minimálně, bylo zjištěno, že dopady cestovního ruchu jsou výrazné, jak zmiňují autoři Zelenka, Těšitel, Pásková a Kušová (2013). Autoři informují o jasném vymezení těchto dopadů: „*V současnosti jsou již relativně uceleně vymezeny globální a regionální záporné i kladné vlivy cestovního ruchu na biosféru.*“ Zde jsou vysvětleny oba druhy dopadů, a to z důvodu nutnosti

vzhledem k cílům práce, kde se autorka snaží poukázat na konkrétní dopady, které vznikají vlivem cestovního ruchu v Maltské republice.

4.4.1 Environmentální dopady cestovního ruchu

Dopady cestovního ruchu se řadí do dvou kategorií, z nichž první hovoří o environmentálních dopadech. Ty jsou popsány Zelenkou, Těšitelem, Páskovou a Kušovou (2013) jako dopady, které jsou ovlivňovány především „*mírou koncentrace návštěvníků a změnou jejich aktivit*“. Cestovní ruch má v rámci environmentálních dopadů největší vliv na vegetaci, vodu, půdu, ovzduší apod. Dle autorky této práce je však nejvíce ovlivňován ekosystém sám o sobě, a to především v dnešní době rychlého rozvoje, z těchto důvodů si můžeme všimnout i vysokého zaměření na udržitelný rozvoj obecně, ne pouze v rámci cestovního ruchu. K narušování a ovlivňování ekosystémů dochází především výstavbou komunikací, návštěvnických center a ubytovacích kapacit. Všechny tyto aktivity se podílejí, dle výše uvedených autorů na přímém ovlivňování prostředí.

4.4.2 Socio-kulturní dopady cestovního ruchu

Zde je mnohem náročnější reálná představa dopadů v praxi, jelikož se nejedná o hmatatelnou složku a monitorování je ztížené. Dále je velmi obtížné rozdělovat jednotlivé dopady na kladné a záporné, jelikož podle Páskové (2014) záleží především na daném hodnotiteli a jeho pohledu na danou problematiku. V případě rozdělení však jsou negativní dopady obecně označovány za „*turistické znečištění*“ (Pásková, 2014). Zelenka, Těšitel, Pásková a Kušová (2013) uvádějí mezi hlavní vlivy cestovního ruchu dopady na: „*sociální strukturu společnosti, životní styl, místní kulturu a její movitou i nemovitou reprezentaci*.“

4.5 Potenciál a předpoklady cestovního ruchu

(angl. Tourism Development Potential)

Dle Páskové a Zelenky (2002) se jedná o „*souhrnnou hodnotu všech předpokladů CR oceňných na základě bodovací škály, snižená o zápornou hodnotu negativních faktorů rozvoje CR*.“

Pásková (2014) dále hovoří o potenciálu rozvoje cestovního ruchu jako o „*schopnosti primárních zdrojů na území destinace přitahovat určitý objem návštěvnosti a podporovat určitý objem rozvoje cestovního ruchu na jejich území*“. Je důležité zmínit rozdíl mezi ter-

míny potenciál a předpoklad, jelikož bývají poměrně často zaměňovány. Dále jsou i součástí názvu práce, proto je vhodné zmínit jejich přesný význam, jenž dle autorky práce určitě širší veřejnosti, ale i například studentům nemusí být stoprocentně jasný.

Za předpoklady území pro cestovní ruch označuje Pásková (2014) „*souhrn přírodních a antropogenních aspektů daného území včetně jejich mnohoúrovňových a synergicky působících vazeb, které vytvářejí podmínky pro rozvoj cestovního ruchu.*“ Dojde-li k porovnání s termínem potenciál cestovního ruchu, jde o „*širší pojem zahrnující vnitřní i vnější podmínky*“.

Hladká (1997) rozděluje předpoklady do jednotlivých podskupin. Prvními jsou přírodní předpoklady, do nichž jsou řazeny například vodní toky, terén, čistota ovzduší, zvláštnosti přírody apod. Dále se jedná o kulturně-historické předpoklady, do kterých spadají památky, kultura a významné oblasti. Materiálně-technické předpoklady, kam výše zmíněná autorka řadí dopravní, stravovací a ubytovací zařízení atp. Dalšími jsou předpoklady ekonomické, organizační a zároveň personální, kde jsou myšleni především pracovníci v cestovním ruchu.

4.6 Turista, návštěvník

(angl. Tourist, Visitor)

Velmi důležitým termínem spojeným s cestovním ruchem je turista. Velmi často dochází k záměně tohoto termínu s pojmem návštěvník.

Návštěvník dle Heskové (2011), hovoří-li se o zahraničním cestovním ruchu, s nímž pracuje i tato práce, je osoba, která „*cestuje do jiné země na dobu nepřesahující jeden rok s tím, že hlavní účel cesty je jiný než výkon výdělečné činnosti*“. Palatková (2006) dodává, že v rámci domácího cestovního ruchu je turista osoba, která má v zemi trvalé bydliště. Uvádí: „*doba, na kterou cestuje z místa svého trvalého bydliště je doba kratší než 6 měsíců.*“

Turista, podle výše uvedeného zdroje (Hesková, 2011), „*je osoba, která v zahraničním cestovním ruchu splňuje kritéria návštěvníka. Účast turistů na cestovním ruchu je spojena minimálně s jedním přenocováním.*“ Dále se pak tento pojem rozlišuje v závislosti na délce daného pobytu, kdy se může jednat kupříkladu o krátkodobě pobývajícího turistu, turistu na dovolené apod. Palatková (2006) ve své práci upravuje pojem v závislosti na domácím

cestovním ruchu takto: „*Osoba trvale usídlená v zemi, která cestuje do jiného místa odlišného od jejího běžného životního prostředí (v téže zemi), na dobu zahrnující alespoň 1 přenocování, ale ne na dobu delší 6 měsíců, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě*“

5 Praktická část

5.1 Informační minimum

5.1.1 Základní informace

Hlavním městem Malty je Valletta, kde sídlí přibližně 6,8 tisíc obyvatel z celkového počtu přibližně 430 tisíc obyvatel. Úředním jazykem je maltština, ale zároveň i jazyk anglický. Rozloha Malty činí 315,6 km². Měnou je maltská (maltéžská) libra a náboženskou příslušnost tvoří z 99 % římská katolici (zbylé 1 % tvoří ostatní náboženství). Státním zřízením je pluralitní republika s jednokomorovým parlamentem. 97 % etnického složení tvoří Maltané, Britové a ostatní tvoří zbylé 3 %.

Mezi základy hospodářství patří zemědělství, a to především pěstování ovoce (zde například citrusy a broskve), zeleniny (rajčata, květák a další), pšenice, brambor apod. Daří se zde textilnímu a strojírenskému průmyslu, stejně jako oděvnímu průmyslu. Nelze opomenout především cestovní ruch, který je pro destinaci stěžejní. Hlavním problémem je zde, jak uvádí Magula (2002), nedostatečné množství pitné vody. Tento problém je řešen odsolováním mořské vody.

Nejobydlenejší částí Malty (která je zároveň nejobývanějším ostrovem souostroví) je podle Kořínka (2003) severovýchod, kde se nachází hlavní město Valletta. Zabydlenost klesá s postupem na jih a západ, kdy některé části jsou dokonce zcela neobydlené až pusté.

5.1.2 Přírodní předpoklady

Kořínek (2003) uvádí, že Malta je součástí šelfu, jenž byl během třetihor (alpínské vrásnění) vyzdvižen na povrch a byl původní spojnicí mezi Afrikou a Evropou. Následně během čtvrtohor stoupla hladina Středozemního moře a nad hladinou zůstala pouze Sicílie a právě Malta.

Zdrojem vody jsou zde artéské prameny, které vznikají odstraňováním vápenců (hojně se využívají ve stavebnictví), jimiž je Malta tvořena. Tyto vápence spolu s vrstvami zelené břidlice a pískovců zadržují pod povrchem podzemní vodu. Destinace je pověstná typickou krasovou krajinou a jak uvádí výše zmíněný zdroj, jsou zde k nalezení jeskyně a údolí,

kteřá byla kdysi vytvořena, dnes již neexistujícími řekami. Břehy na severovýchodě lemují zálivy a s přechodem na jihozápad se krajina zvedá (i přesto nejvyšší bod se nachází pouze 253 m n. m.) a je zakončena útesy. Koříněk (2002) dále zmiňuje, že i přesto, že v minulosti byla Malta pokryta lesy (ty byly vymýceny) a žil zde velký počet nejrůznější fauny a flory, zde nyní žijí pouze ptáci. To bylo způsobeno postupným zvedáním hladiny středozemního moře. Tím vznikl nedostatek potravy a následně docházelo k vymírání jednotlivých druhů.

5.1.3 Kulturně-historický kontext

Malta byla v období 3000 př.n.l., dle archeologických nálezů, významným náboženským centrem. Písemná historie zasahuje do dob dávno před počátkem křesťanství (Background Note: Malta, 2004). Byla zde Féničany a Kartágijci zakládána obchodní sídla a přístavy, následně se stala součástí Římské říše. To se změnilo roku 533 př.n.l., kdy se stala částí říše Byzantské. Arabská nadvláda panovala do roku 1090, kdy byli Arabové vyhnáni. Je zde však dodnes očividný vliv arabské kultury, a to například na jazyk a zvyky. Výše uvedený zdroj uvádí, že následně byla připojena k Sicílii a držena v moci nejrůznějších feudálů a vládců. V roce 1530 Karel V. zařídil suverenitu nad maltskými ostrovy slavným maltským rytířům, kteří sem byli přivezeni z Rhodosu. Následujících 275 let měli Maltu v rukách oni. Během svých let nadvlády na území Malty stavěli města, zahrady, kostely. Již zmíněný zdroj informuje, že i přes průběžně mizející síly (i díky obléhání Turky) v poklidu kapitulovali až v roce 1798, a to při příchodu Napoleona. Pod nadvládou Francie však Malta zůstala pouhých pár let, protože se Malťané, za pomoci Britů, vzbouřili a Francouze vypudili. Následně se stala součástí Britského impéria.

Během Druhé světové války bojovala proti Německu a Itálii. Výše zmíněný zdroj uvádí, že v roce 1942 5 ze 14 plavidel maltské armády (včetně americké lodi Ohio SS) prolomilo blokádu, která bránila přísunu potravin místním obyvatelům. Tento moment se zapsal do historie a je dodnes znám místními jako "Santa Marija". V září roku 1943 italské jednotky podepsaly svou kapitulaci. 21.září 1964 se stala Malta samostatnou a deset let poté se stala republikou. Rok 2004 byl pro Maltu zlomový, jelikož se stala součástí Evropské unie (01.05.2004).

5.1.4 Valletta

Valletta, jakožto hlavní město Malty, leží v jihovýchodní části ostrova, mezi přístavy Marsamxett Harbour a Grand Harbour (Bötig, 2016). Valletta byla vystavěna až po odtáhnutí Turků, proto je poměrně mladým městem. Dle výše uvedeného zdroje sloužila původně jako pevnost. Dle Kořínka (2003) došlo nejprve k výstavbě hradeb a příkopu a až následně se začalo budovat město. Celé město je propleteno uličkami, které jsou na sebe kolmé a měly tak sloužit k urychleným přesunům vojsk. Mezi všemi ulicemi vyniká Třída Republiky neboli Republic Street. Právě zde se nachází mnoho památek města, jako například Velmistrovský palác. Výstavba Valletty byla dokončena roku 1610.

Mezi další významější města v okolí patří například Floriana, jež, jak uvádí výše zmíněný zdroj, měla za úkol Vallettu chránit v případě napadení. Nachází se zde park Maglio Gardens, kde jsou k nalezení sochy významných osobností Malty a dále například kostel sv. Publia postavený roku 1773. Mezi klíčová města Kořínek (2003) také řadí Hamrun, pro který je stěžejní zejména průmysl, dále pak město Birkirkara (největší město Malty) a Sliemu, která je zmíněna níže v práci.

Obr.1 Valletta – Třída Republiky

Zdroj: Pavlína Matějková (2016)

Upper Barraka

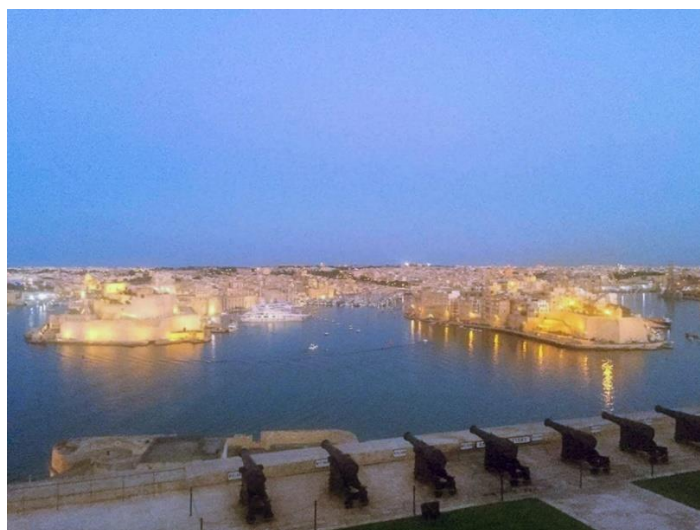
Jak zmiňuje Masters (2011) jsou zahrady Upper Barraka místem, které nabízí nezapomenutelný výhled na Velký Přístav nacházející se na jihozápadě města a s ním pohled na pevnosti Tři města. Zahrady původně sloužily jako cvičná půda pro “Knights of the Langue of Italy“. Nachází se zde “Saluting Battery“, ty každý den střílejí salvu na pozdrav, a to přesně v poledne. Kromě Saluting Battery jsou v Upper Barraka zahradách k nalezení bronzové sochy, které zobrazují kupříkladu Les Gavroches.

Obr. 2 Zahrady Upper Barraka

Zdroj: Pavlína Matějková (2016)

Obr.3 Zahrady Upper Barraka – Saluting Battery

Zdroj: Pavlína Matějková (2016)

Katedrála svatého Jana

Dingli (2007) zmiňuje Katedrálu svatého Jana, jako jednu z nejdůležitějších památek Malty. Jedná se o významnou barokní stavbu, jejíž stěny a strop jsou pokryty vyřezávanými kresbami, jež zobrazují život svatého Jana. Stejně tak je zde k nalezení centrální loď, kterou kryjí fresky. O všechny umělecké práce katedrály se zasloužil italský umělec Maria Pattia.

Velmistrovský palác

Velmistrovský palác neboli Grandmasters' Palace je podle Bötiga (2016) stavbou, jež byla vystavěna v druhé polovině 16. stol. a nyní je využívána prezidentem k přijímání státních návštěv. Jak již bylo výše uvedeno, k Velmistrovskému paláci je přístup z Třídy Republiky. Zde se vchází na dvě propojená nádvoří. Dříve palác sloužil velmistru johanitského řádu a dle Heritage Malta (2019) zde v roce 1921 začal zasedat první ústavní parlament. Velmistr Fra Pietro del Monte sice uvedl jako první palác do provozu, ale spolu s ním se jeho nástupci podíleli na přestavbě, zvětšování a zdokonalování stavby. Ta získala dnešní podobu, dle výše zmíněného zdroje, přibližně v polovině 18. století. K historii této stavby však přispěli i Britští guvernéři, kteří zde měli mezi lety 1798 a 1800 sídlo. I přes významná porušení paláce, ke kterým došlo při Druhé světové válce, se díky úspěšným rozsáhlým opravám, podařilo stavbu zachovat.

Maltské Národní muzeum archeologie

Maltské Národní muzeum archeologie nabízí, jak informuje Masters (2011), k obdivování řadu předmětů, které byly nalezeny v prehistorických památkách Malty. Jedním z nich jsou kupříkladu "Fat Ladies", neboli sošky ztvárňující postavy žen. Mezi nimi se nachází i nejznámější "Sleeping Lady".

5.1.5 Sliema

Sliema je dle Kořínka (2003) centrem všech obchodů, restaurací a hotelů. Ve Sliemě ubýlo za posledních několik let místních obyvatel, stejný problém provázel i Vallettu. Momentálně je Sliema spíše místem návštěvníků. Pobřeží Sliemy lemuje dlouhá promenáda vedoucí až do centra St. Julian's. Zde se také nachází pověstný Paceville, kam se vydává mládež za zábavou, jelikož je zde vysoká koncentrace barů a restaurací. Paceville je ojedinělým místem svého typu na celém ostrově, a proto se těší vysoké popularitě. Výše zmíněný zdroj zmiňuje i Dragutův mys, který se nachází na nejvýchodnějším cípu poloostrova,

který vybíhá směrem k Vallettě. Tento mys byl kdysi místem, ze kterého ostřeloval pověstný pirát Turgut Reis pevnost St. Elmo, zde i zahynul.

5.1.6 Comino a Gozo

Jak uvádí Kořínek (2003), ostrovy Gozo a Comino jsou místa především pro návštěvníky, kteří touží po klidnější dovolené.

Visit Gozo (2019), jakožto oficiální internetový zdroj ministerstva Gozo, popisuje Comino jakožto bývalé útočiště pirátů, a to především díky své strategické poloze. Comino leží přesně mezi ostrovem Malta a Gozo. V dnešní době je oblíbeným místem k provozování nejrůznějších vodních sportů jako například windsurfing, ale také šnorchlování, a to díky čistému moři a nespočtu jeskyní, které se kolem ostrova nacházejí. Výše uvedený zdroj informuje, že zde žije pouze pár obyvatel a nachází se zde pouze jeden hotel. Dále je na Cominu k vidění malá kaplička a strážní věž rytířů ze 17. stol., za jejíž výstavbou stojí velmistr Alof de Wignacourt.

Gozo je dle Visit Gozo (2019) pověstné nejen pro svou neporušenou klidnou krajinu, ale také díky mýtu, jenž hovoří o Gozu jakožto o ostrovu, kde Odysseus strávil několik let s nymfou Kalypsó. Ostrov je druhým největším z celého souostroví Malta. Od ostrova Malta je dělen úsekem dosahujícím 5 km, a je proto potřeba k přeplavení trajektu, kdy cesta trvá okolo 20 minut. Jak již bylo zmíněno, krajina Goza je opravdu výjimečná a stále skvěle zachovaná. I to je jeden z důvodů, jak uvádí zdroj zmíněný výše, proč se maltská vláda snaží podnikat opatření k podpoře udržitelnosti a zachování kulturní identity a Gozo tak postupně měnit v eko-ostrov.

Program hovoří o zdrojích energie, a to především o využívání těch obnovitelných. Dále o využívání a uchovávání dešťové vody a v neposlední řadě o udržování čistoty na ostrově a na moři. Výše zmíněný zdroj doplňuje tyto informace fakty, která se týkají cestovního ruchu. Snahou je rozvíjet takové oblasti cestovního ruchu, jež budou mít nízké dopady na okolí. Do této kategorie je řazen například sportovní cestovní ruch, agroturismus a také ekologický cestovní ruch.

5.2 SWOT Analýza

Jako další metodu zhodnocení dané destinace si autorka zvolila SWOT analýzu, a to především z důvodu zakomponování vlastních zjištěných informací, díky kterým je přinesen autentický poznatek a problematika je tak značně obohacena. Jedná se o zhodnocení silných (strengths) a slabých (weaknesses) stránek. Společně s rozebráním příležitostí (opportunities) a hrozeb (threats). Výstupem této analýzy je představa o budoucím rozvoji destinace a případný návrh změn, které by měly být aplikovány.

5.2.1 Silné stránky

- Poloha

Jedna z nejdůležitějších silných stránek Malty je jistě lokalita. Malta se nachází ve Středozezemním moři (jižně od Sicílie) a je tak velmi dobře dostupnou destinací pro většinu evropských států. Z hlediska cestovního ruchu je toto velmi výhodné, jelikož ne všichni účastníci cestovního ruchu jsou ochotni cestovat daleko. Lety z území Evropy jsou velice dostupné časově, ale zároveň finančně. Již zmíněné Středozezemní moře zároveň poskytuje mnohé možnosti volnočasových aktivit pro návštěvníky – vodní sporty, koupání. Zároveň návštěvníci mají možnost navštívit okolní ostrovy, kterými jsou Gozo a Comino. Mohou tak načerpat další obohacující atmosféru jen pár kilometrů od hlavního ostrova.

- Podnebí

Podnebí je jednou z nejdůležitějších silných stránek z pohledu cestovního ruchu. Většina návštěvníků se na Maltu vydává kvůli vysokým teplotám, které ve spojení se Středozezemním mořem nabízejí ideální destinaci ke strávení dovolené.

- Rozloha

Tento bod by se dle autorčina názoru mohl řadit do silných, ale zároveň slabých stránek destinace. Zde je rozebrána rozloha, jakožto silná stránka Malty.

Malta, jakožto stát o rozloze 316 km², nabízí pro návštěvníky poměrně snadné zmapování celé destinace a navštívení tak všech koutů během poměrně krátké doby. Návštěvníci tak například hojně využívají půjčovny skútrů. Obecně přejezd z jednoho konce na druhý netrvá více než pár hodin.

- Anglický jazyk

Využití anglického jazyka, jakožto druhého úředního jazyka, je dle autorčina názoru hlavní silnou stránkou destinace. Malta je známá pro kurzy anglického jazyka. Studenti využívají anglický jazyk během rozmanitých kurzů výuky anglického jazyka a zároveň v běžném životě na Maltě. Dochází tak k vysoké interakci mezi místními obyvateli a návštěvníky destinace. Celkově je tedy komunikace velmi usnadněna a je odstraněna jazyková bariéra.

- Vysoký výčet aktivit pro mladší generace

Tento bod autorka zvolila pro hodnocení aktivit v destinaci pro generaci mezi 18–25 let, jelikož sama pobývala na Maltě ve věku 19 let. Jedná se především o letní měsíce, kdy výčet aktivit pro mladistvé je zde opravdu veliký. Mezi tyto aktivity patří samozřejmě koupání u moře společně s vodními sporty, dále studenti, ale zároveň i místní obyvatelé využívají oblasti zvané Paceville, která je místem, kde jsou soustředěny veškeré bary, kluby a restaurace. Je to hlavní místo maltského nočního života.

- Bezpečnost

Malta se stále řadí mezi velmi bezpečné destinace, na což je v dnešní době kladen velký důraz. Pro většinu návštěvníků je míra bezpečnosti v dané lokalitě rozhodující faktor pro její výběr a naopak.

5.2.2 Slabé stránky

- Nezdravé stravování

Nezdravé stravování je jeden z bodů, kterých si autorka při svém pobytu všimla. Obecně je na Maltě obezita velký problém, který je zapříčiněn především špatnými stravovacími návyky. Celkově je výběr ve stravovacích zařízeních omezen a převyšují nezdravé varianty. Kupříkladu je v destinaci běžné v restauracích dostat k objednanému jídlu vždy přílohu v podobě smažených bramborových lupínků. Obecně je zde nejvyšší nabídka italské kuchyně a rychlého občerstvení (fast food). Tento faktor může být pro většinu návštěvníků nepodstatný, ale například autorka tento bod do práce zařadila, na základě vlastního pobytu a hodnocení, kdy považuje výběr stravovacích zařízení za značně omezený (v případě, že se návštěvník hodlá stravovat zdravěji).

- Rozloha

Jak již bylo uvedeno výše, rozloha dosahuje pouhých 316 km². Tento fakt může zapříčiňovat, že návštěvníci nepovažují Maltu za destinaci vhodnou k delším pobytům, jelikož může docházet k rychlému vyčerpání zajímavých míst a aktivit.

- Vysoký počet turistů

Autorka z vlastní zkušenosti vytýká vysoký počet turistů jako slabou stránku. Samozřejmě, ale i zde, záleží na preferencích a motivaci návštěvy destinace. V návaznosti na výše uvedenou poměrně malou rozlohu, je zde samozřejmě větší koncentrace turistů na jednom místě, což se může odrážet na přeplněných plážích, restauracích, ale i dopravních prostředcích.

- Dopravní prostředky

Jako poslední slabou stránku autorka zmiňuje dopravní prostředky. Zde je dle autorčina názoru veliký nedostatek v porovnání s ostatními evropskými zeměmi. Malta je sice propletena vysokým počtem autobusových linek. Ty jsou však stále v nejvytíženějších hodinách nedostačující. Autobusy jsou následně přeplněné, a tím pádem se snižuje i jejich bezpečnost. Dále je zde problém častých zpoždění, a to v rámci 10 min až 1 hod., což může být pro mnohé značnou komplikací. Problémem také zůstává nefunkčnost klimatizací v dopravních prostředcích, což výrazně snižuje (především v nejvytíženějších hodinách, kdy jsou autobusy přeplněné) míru komfortu.

5.2.3 Příležitosti

- Politická situace ve světě

Zde autorka vidí jako výraznou příležitost oblasti její bezpečnost. Jak již bylo výše zmíněno, Malta je považována za vysoce bezpečnou lokalitu. Proto nestabilní politická situace ve světě může v budoucnu vést k výběru Malty jako destinace, kterou zvolí velký počet osob, pro svou dovolenou, jelikož splňuje veškeré požadované parametry, které návštěvník bere v potaz.

- Přírodní katastrofy ve světě

Podobným bodem jako je politická situace ve světě, jsou přírodní katastrofy ve zbytku světa. I zde je bezpečnost výraznou příležitostí pro Maltu s ohledem na počet přírodních katastrof ve světě, se kterými musí návštěvník při plánování cesty počítat.

5.2.4 Hrozby

- Pověst destinace

I přesto, že autorka vnímá destinaci jako velmi zajímavou a zcela naplňující očekávání, je možné, že právě úvaha návštěvníků může být odlišná. Mnohdy se i autorka sama setkala s názorem, že i přes polohu a dostatečnou nabídku ubytovacích a restauračních zařízení, není Malta dostatečně přitažlivá. Zde se tedy jedná o pověst, která ji předchází.

5.3 Vyhodnocení SWOT analýzy

SWOT analýza vykazuje poměrně mnoho silných stránek, kterými destinace disponuje. Je zřejmé, že Malta je, a v budoucnu bude, velmi oblíbenou oblastí. Jedná se zde o souhrn dobré dostupnosti, podnebí, bezpečnosti a dalších faktorů, které zapříčiňují atraktivnost země, jakožto turistického cíle. I přes vysoký výčet silných stránek se potýká destinace se stránkami slabými, které hrají velkou roli při udržení a rozvíjení cestovního ruchu. Autorka považuje za nejslabší bod nepropracovanost městské hromadné dopravy, která může být pro velkou část návštěvníků (především z Evropy) odrazujícím faktorem. Destinace se momentálně nepotýká s žádnými přímými hrozbami, zde je však nutné pracovat na zlepšování slabých stránek, jelikož konkurence je v Evropě a celkově celém světě, co se cestovního ruchu týče, vysoká.

5.4 Doporučení do budoucna

Zde je zřejmé, že by se Malta, jakožto velmi žádaná oblast, měla zaměřit na zlepšení určitých bodů, jejichž realizace by mohla zajistit, že by si návštěvníci ze svého pobytu odnesli vynikající dojem.

Samozřejmě jsou faktory, které nelze změnit, ale v případě Malty je očividné, že jsou i body, na kterých pracovat lze. Zde by autorka znovu ráda vyzdvihla hromadnou městskou dopravu. Především posílení linek a zajištění přesnosti příjezdů a odjezdů, aby bylo možné se na jízdní řády spolehnout. Tento bod nejspíše místní obyvatelé ani nepocítují, jelikož jsou na situaci zvyklí. Z pohledu návštěvníka se však může jednat o velmi znepokojující a

negativní faktor. Spolu s posílením linek by bylo vhodné zvážit celkovou renovaci, či výměnu vozového parku, jehož autobusy, jak již bylo výše ve SWOT analýze zmíněno, nedisponují funkčními klimatizacemi.

Obecně by destinace mohla zapracovat na zlepšení pověsti a snažit se vymanit z povědomí veřejnosti jako “nezajímavá“ jelikož Malta, jakožto turistická destinace má opravdu mnohé k nabídnutí.

5.5 Řízený rozhovor č.1

5.5.1 PhDr. Karel Klusák – Intact

Prvním respondentem je PhDr. Karel Klusák – nynější ředitel firmy Intact, která pořádá jazykové kurzy v zahraničí. Autorka si Intact zvolila z důvodu vlastních zkušeností s touto společností (sama se účastnila jí organizovaným zájezdem na Maltu). Dalším faktorem, který hrál roli při výběru respondenta společnosti Intact, je její postavení na trhu České republiky, kdy se jedná o přední cestovní kancelář s dlouholetou tradicí nabízející destinaci Maltu. Dále konkrétně ředitel takto velké cestovní kanceláře má přístup k odezvám návštěvníků a studentů, kteří pobyty na Maltě absolvovali a může tak poskytnout i obecnější poznatky spolu s konkrétními číselnými hodnotami.

V úvodu je vhodné zmínit, že respondent ve svých odpovědích Maltu jakožto destinaci z pohledu cestovního ruchu hodnotil velice kladně. Kupříkladu velmi pozitivně hodnotí výčet aktivit, kterých neustále přibývá, a to pro všechny věkové kategorie. Tento respondentův kladný přístup je podpořen konkrétní informací o vzrůstajícím zájmu o destinaci, a to o 6 % ročně (jedná se o číslo v rámci Intactu). I přes to, že pan Klusák přiznal, že nemá dostatek informací k určení, zda je cestovní ruch na Maltě pro destinaci pouze prospěšný, či zda i škodí lokalitě, uvedl jasně, že pro místní je příjem z návštěvníků (konkrétně zmíněni jsou studenti) velice významný.

Při dotazu na srovnání Malty a jejího udržitelného cestovního ruchu s ostatními evropskými státy se pan Klusák zaměřil na Velkou Británii, která je ostatně hlavním “konkurentem“ Malty v rámci jazykových pobytů a celkové návštěvnosti (především díky úřednímu jazyku obou zemí). Zde zmiňuje, že dochází k navyšování cen ubytování (rostu ceny nemovitostí) a stejně tak následně k navyšování cen jazykových kurzů. Právě cena byla v minulosti jedním z rozhodujících faktorů studentů pro výběr Malty, jakožto destinace pro studium angličtiny. Momentálně je ubytování v rodinách na Maltě dokonce dražší než ve

Velké Británii. Obecně je již Malta drahou destinací, což dle respondenta nejspíše v následujících letech zapříčiní stagnaci příjezdů studentů na Maltu.

Respondent se pozastavil nad místní dopravou, kde zmiňuje, že pozemní doprava je velmi přehušťená, i přes to však dodává, že došlo k velkému zlepšení. V posledních letech si studenti všimají neustálého stavebního ruchu v ulicích.

Co se týče návštěvnosti, na první místo umístil pan Klusák studenty ve věku do 18 let, tato věková kategorie tvoří přibližně polovinu z celkového počtu návštěvníků (opět čísla pouze v rámci Intactu), konkrétně 47%. Naopak nejméně zastoupena je věková kategorie 19-29 let. Dále však uvádí, že pro všechny věkové kategorie je rozhodující teplo. Pro mladší generace pak zábava, pro vyšší věkové kategorie naopak pohoda. Celkově jsou rozhodujícími faktory pro výběr destinace právě zmíněné teplo, úřední jazyk angličtina, bezpečnost a snadná dosažitelnost.

5.6 Řízený rozhovor č.2

5.6.1 Angela Said – Malta Tourism Authority

Druhý rozhovor poskytla Angela Said, jež pracuje již 28 let pro Malta Tourism Authority, konkrétně v oddělení výzkumu a strategického plánování. Malta Tourism Authority zaštiťuje koordinační a regulační role spolu se snahou propojit státní a soukromý sektor v rámci cestovního ruchu (Malta Tourism Authority, 2010). Snahou je, jak je zmíněno výše uvedeným zdrojem, zapojit veškeré zainteresované subjekty do udržitelného rozvoje cestovního ruchu na Maltě spolu s rozvojem vynikajících služeb pro návštěvníky ostrova. Hlavním důvodem výběru respondenta zde byla autorčina snaha zahrnout do práce instituci, jež aktivně na rozvoji cestovního ruchu pracuje a nachází se přímo v destinaci.

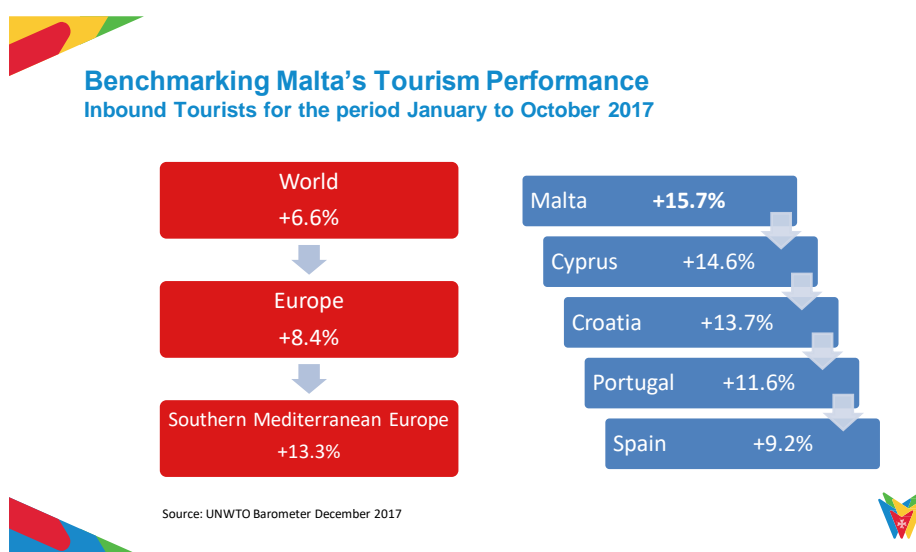
Respondent se shoduje svým vyjádřením k počtu návštěvníků přijíždějících na Maltu s respondentem z předchozího rozhovoru. I zde je totiž jasná odpověď, že obliba této destinace každoročně stoupá. Jako hlavní důvody zvýšeného zájmu respondent uvádí především strategickou polohu, podnebí, anglický jazyk a v neposlední řadě také dědictví Malty, za nímž se každoročně vydává stále více návštěvníků. Velký podíl má však vývoj nových tras a zvýšení přístupnosti z více letišť. Následně tedy více leteckých společností znamená více návštěvníků na ostrově.

Za výhody vysokého počtu návštěvníků respondent uvádí zvýšení počtu pracovních míst pro obyvatele Malty, stejně tak jako tržby z cestovního ruchu na ostrově obecně. Negativní

dopady jsou: znečištění, překračování únosné kapacity destinace, možné snižování úrovně poskytovaných služeb.

Na otázku týkající se pozice Malty v porovnání s ostatními evropskými státy v rámci cestovního ruchu, respondent přikládá výsledky statistiky z roku 2017. Zde je zcela evidentní, že Malta je ve srovnání s ostatními středomořskými státy (jižními) na velmi dobré pozici. Nárůst návštěvníků zaznamenává v uvedeném roce nejvyšší.

Obr.4 Nárůst návštěvníků v uvedených státech v roce 2017 (leden-říjen)

Zdroj: World Tourism Organization (2017)

V rámci rozdělení návštěvnosti v průběhu roku, je momentálně situace taková, že i přesto, že návštěvnost v letních měsících je stále mnohem vyšší, je během měsíců letních a zimních návštěvnost ustálená (podobné počty návštěvníků přes všechny zimní měsíce a následně pak stejná návštěvnost v létě). Respondent dále uvádí, že i přesto, že Malta byla vnímána jako destinace pro seniory, situace se již změnila a je nyní ideálním místem pro všechny věkové kategorie. Bylo by však vhodné zapracovat na rozvoji kulturních akcí během roku, které jsou pull faktorem pro mladší generace. Dále vytvořit ideální segmentaci aktivit pro všechny věkové kategorie. Zde se jedná o venkovní aktivity, hudební akce, kulturní aktivity a dále také poznávání historie.

Angela Said vidí jako hlavní problémy, či nedostatky, na kterých by bylo dobré pracovat především: rozvoj služeb a infrastruktury, dále rozvoj ochrany životního prostředí, jakožto klíče k udržitelnému cestovnímu ruchu Malty.

5.7 Řízený rozhovor č.3

5.7.1 Warren Zahra – Alpine Sterling

Respondentem třetího rozhovoru byl Warren Zahra, který pracuje již od roku 1994 jako jednatel firmy Alpine Sterling. Společnost se, dle svých oficiálních webových stránek (Alpine Sterling, 2019), zabývá pohostinstvím již od roku 1969, což ji činí jednou z nejstarších firem pohybující se v této oblasti na Maltě.

Warren Zahra ve svých odpovědích jasně potvrzuje, stejně jako předchozí respondenti, nárůstající zájem o destinaci. Se zvýšeným zájmem se setkává již minimálně 10 let. Respondent uvádí, že tento fakt je zapříčiněn několika faktory, kdy hlavními jsou počasí, noční život a kultura. Dále uvádí, stejně jako přechází respondent Angela Said, že dalším z hlavních důvodů je navýšení leteckých tras a tím pádem zlepšením přístupnosti do destinace. Naopak je zjevné, že anglický jazyk, jakožto druhý úřední jazyk země, respondent nepovažuje za klíčový. S nárůstem návštěvníků se, dle respondenta, Malta automaticky potýká s dopady, které ovlivňují každodenní dění v destinaci. Mezi negativní vlivy řadí dopravní zácpy, problémy s nedostatkem parkovacích míst, vysoké ceny a přelidněné pláže. Tuto situaci však popisuje jako cenu, kterou musí obyvatelstvo zaplatit za zlepšení ekonomiky. Respondent však upozorňuje na důležitost opatrnosti v tomto masivním rozvoji cestovního ruchu.

V návaznosti na toto téma následně zmiňuje, že k dosažení lepší úrovně udržitelného cestovního ruchu, je třeba si uvědomit, že Malta je opravdu malý ostrov a tím pádem nelze již čísla návštěvníků navyšovat za účelem většího zisku. Je třeba se spíše zaměřit na náročnější zákazníky a úroveň poskytovaných služeb, kdy by následná útrata na osobu mohla stoupat a ekonomika by rostla bez nutnosti dalšího růstu počtů návštěvníků.

V rámci věkových skupin se respondent shoduje s předchozími respondenty. Uvádí, že dříve byla destinace zajímavá především pro věkovou kategorii 40-70. Dnes se situace mění a Maltu navštěvují i mladší věkové kategorie (díky festivalům, nočnímu životu, jazykovým kurzům apod.). Respondent dále vyzdvihuje zlepšení různorodosti aktivit, jakožto jeden z důvodů, proč Maltu momentálně navštěvují všechny věkové kategorie.

5.8 Případová studie

Autorka se rozhodla zahrnout do práce i stručnou případovou studii z vlastního pobytu na Maltě, jakožto jednu z metod kvalitativního výzkumu týkajícího se vybraného tématu. Případová studie s ostatními, v práci použitými, metodami povede k vyhodnocení cíle, který byl určen v kapitole Cíl práce. Konkrétně se však případová studie zabývá vlivem návštěvníků na každodenní dění na Maltě.

Jak již bylo zmíněno v předchozích kapitolách bakalářské práce, autorka se zúčastnila měsíčního pobytu na Maltě za účelem rozšíření komunikačních schopností v anglickém jazyce spolu s rozšířením kulturního povědomí dané země a v neposlední řadě s vidinou seznámení se s lidmi z odlišných kultur z celého světa, kteří se kurzu anglického jazyka také účastní.

Autorka by ráda dodala, že i přes zdánlivě dlouhý pobyt v destinaci, by volila pro objektivnější zhodnocení a pohled na dané téma a destinaci, pobyt delší alespoň o 2-3 týdny. I tak však byl měsíc dostačující doba na zhodnocení situací, které se autorce zaryly do paměti a dovolují tak autentický náhled do problematiky.

Jak je uvedeno, autorka se zapojovala do běžného dění na Maltě a jednou z aktivit, kterou provozovala byla návštěva místních pláží, a to především v okolí Valletty a Sliemy. Zde je očividný vliv návštěvníků v podobě nadměrného hluku a znečištění okolí pláží a měst.

Téměř na denním pořádku bylo znečištění a zanešení skleněnými a plastovými lahvemi, které s sebou skupinky (především mladých) návštěvníků nosily na pláž. Většina mladších návštěvníků nekladla příliš velkou pozornost udržování pláží čistých a spolu s lahvemi zde byly do očí bijící i cigaretové nedopalky, které návštěvníci házejí do písku, či v mnohých případech i do moře. Takové situace nebyly ojedinělé. Návštěva Pacevillu, kde se opět vyskytují především mladší generace, s sebou nesla opět nárůst znečištění v dané oblasti.

Jedná se v případě pláží i Pacevillu o situaci, za kterou nelze vinit pouze návštěvníky, kteří přijíždějí ze zahraničí. Bylo však ale zcela očividné, že mladší generace, které na Maltu přijíždějí především za zábavou mají velký podíl na přeměně prostředí.

6 Shrnutí výsledků

6.1 Diskuze výsledků

Z kvalitativních šetření dané problematiky, tedy konkrétně Malty a jejího potenciálu a předpokladů pro udržitelný cestovní ruch, je zřejmé, že destinace je hodnocena velice kladně. Obecně z výsledků vyplývá, že zájem o destinaci každoročně stoupá, a to je zapříčiněno především strategickou geografickou polohou ve Středozezemním moři a teplým podnebím. Je nutno dodat, že ve všech případech šetření byl anglický jazyk spolu s bezpečností (jedno z hlavních kritérií pro výběr destinace) uváděn jako jeden z hlavních pull faktorů. Destinace nabízí mnoho historických a přírodních zajímavostí, které rok od roku láká více návštěvníků, dále je pověstná pro jazykové kurzy mladších studentů, ale jak uvedli oba respondenti, je zřejmé, že zájem roste i u starších věkových generací. S nárůstem návštěvníků se Malta setkává s výrazným navýšením znečištění apod., ale je nutné zmínit, že cestovní ruch je pro destinaci klíčový z hlediska příjmů a zároveň pracovních míst. I přes autorčin subjektivní názor hodnotící aktivity pro mladší generace, bylo zjištěno, že aktivity pro různé věkové kategorie jsou vyvážené. Zmiňována je ve všech případech infrastruktura země. Zde je problém s přehuštním a kvalitou pozemní dopravy (především městské hromadné dopravy), ale dochází ke zlepšení, jak pozemní dopravy, tak letecké, kdy dochází k nárůstu tras a tím pádem k lepší přístupnosti z nejrůznějších letišť.

6.2 Ověření hypotéz

První hypotéza zněla takto: *Udržitelnost cestovního ruchu na Maltě je na vysoké úrovni v porovnání s dalšími evropskými státy.* Zde došlo ke zjištění, že cestovní ruch na Maltě narůstá a je na velice dobré úrovni. Minimálně v porovnání s jižními státy Evropy je Malta na výborné pozici, v roce 2017, jak je uvedeno v rozhovoru s Angelou Said, destinace dokonce zaznamenala nejvyšší nárůst návštěvníků. První hypotéza je tedy v závislosti na zjištěních potvrzena. Destinace se však stává čím dál lukrativnější a jelikož dochází i ke zdražování ubytování, bude nejspíše časem příliv návštěvníků stagnovat.

Hypotéza č.2: *Geografická poloha spolu s druhou úřední řečí angličtinou jsou hlavními důvody růstu cestovního ruchu na Maltě* je potvrzena. Ve všech částech kvalitativního výzkumu byly geografická poloha a angličtina, jakožto úřední jazyk, uvedeny v rámci nejdůležitějších faktorů, které stojí za neustálým nárůstem návštěvníků. Tuto hypotézu autorka vyvozovala i v závislosti na svém subjektivním rozhodování při výběru destinace, kdy oba zmíněné faktory hrály důležitou roli.

Třetí hypotéza zněla: *V případě Malty nárůst turistů s sebou nepřináší negativní dopady na destinaci, které souvisejí s cestovním ruchem.* Tato hypotéza nemůže být potvrzena, i přesto, že byly zjištěny i pozitivní dopady na destinaci, kupříkladu nárůst pracovních míst apod. Mezi negativní dopady byl zařazen nárůst stavebních prací (zpětná vazba především studentů z jazykových pobytů), který je zapříčiněn rozvojem infrastruktury státu (jedná se tedy v dlouhodobějším měřítku o dopad pozitivní), znečištění a případné zhoršení poskytovaných služeb (kvantita vítězí nad kvalitou) a obecně překračování únosné kapacity destinace.

Čtvrtá hypotéza: *Destinace je přitažlivá především pro mladší generace,* je potvrzena. Tato hypotéza byla opět vytvořena na základě autentického zážitku autorky. I přesto, že dříve byla Malta vnímána jako destinace pro seniory, je z rozhovorů a SWOT analýzy evidentní, že situace je již úplně jiná. Věkovou kategorii, kterou Malta, jakožto destinace nejvíce přitahuje, je, dle pana Klusáka a statistiky společnosti Intact, kategorie studentů do 18 let. Jedná se konkrétně o 47 % z celkového počtu návštěvníků, kteří na Maltu zavítají (v rámci společnosti Intact). I přesto, že hypotéza je potvrzena má mnohé k nabídnutí pro všechny věkové kategorie, i když každá z nich vyhledává něco jiného (starší věkové kategorie vyhledávají pohodu, mladší naopak zábavu). Pro všechny věkové kategorie je však společné, že přijíždějí za teplem a mořem.

7 Závěry a doporučení

Cílem práce bylo především určení geografických předpokladů spolu s potenciálem destinace, dále zjištění úrovně cestovního ruchu v této lokalitě s jednotlivými vlivy, které cestovní ruch na destinaci má.

Z práce je evidentní, že se jedná o dobře situovanou zemi s bohatými kulturně-historickými a přírodními předpoklady, jež zažívá každoroční nárůst návštěvníků. Cestovní ruch je zde na velmi dobré úrovni a je v neustálém rozvoji. Maltská vláda a další instituce se dokonce aktivně zapojují a zasahují do cestovního ruchu v rámci jeho udržitelnosti, jako je například podpora alternativních druhů cestovního ruchu. Dále autorka vyzdvihuje snahu o uchování a využívání dešťové vody, jelikož Malta obecně trpí nedostatkem vody, jak již bylo zmíněno v průběhu práce. Zde by autorka doporučila, aby docházelo k většímu informování obyvatel a návštěvníků o této problematice.

Obecně bylo zjištěno, že úroveň cestovního ruchu je v destinaci na vysoké úrovni a dochází díky němu i k pozitivním změnám jako je posílení a zlepšení infrastruktury apod. a samozřejmě zvýšení pracovních pozic, jelikož cestovní ruch je v této oblasti a z pohledu celkových příjmů země nenahraditelnou složkou. K této problematice by však autorka do budoucna doporučila zaměřit se na zvyšování kvality jednotlivých služeb poskytovaných v destinaci namísto kvantitativního růstu návštěvníků ve snaze zvýšit zisk, jelikož se jedná o malý ostrov a již nyní je na hranici únosné kapacity.

I přesto, že, jak je výše zmíněno, návštěvnost neustále roste, bylo by vhodné, aby cestovní kanceláře zaměřili propagaci kulturně-historického dědictví, které Malta nabízí k vidění, na mladou generaci, která zatím vyhledává destinaci spíše kvůli zábavě a nočnímu životu.

Klienti, kteří na Maltu zavítají, by se měli na druhou stranu zaměřit na způsob, jakým tráví svůj pobyt v destinaci, aby nedocházelo ke zbytečnému znečištění místa, narušování běžného života místních obyvatel a byla obecně podporována udržitelnost cestovního ruchu.

8 Seznam použité literatury

Alpine Sterling. “*Who*“. 2019. In: alpinemalta.net [online]. [cit.24.03.2019].

Dostupné z: <http://alpinemalta.net/who.html>

Background Note: Malta. “*Background Notes on Countries of the World: Malta*“. 2004.

In: state.gov [online]. [cit.20.01.2019]. Dostupné z: <https://www.state.gov/p/eur/ci/mt/index.htm>

BÖTIG, K. Malta a Gozo. Praha: Jan Vašut, 2016. ISBN 978-80-7541-009-2

HANNIGAN, D., ROY, S., WILLIAMS, N. TravelBook Europe. Heathrow, Florida 32746: AAA Publishing, 2012. ISBN 978-159508-474-3

Heritage Malta. “*The Palace State Rooms*“. 2019. In: heritagemalta.org [online].

[cit.21.01.2019]. Dostupné z: <https://www.heritagemalta.org/museums-sites/the-palace-state-rooms>

HESKOVÁ, M. Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy. 2., upr. vyd.

Praha: Fortuna, 2011. ISBN 978-80-7373-107-6

HLADKÁ, J. Technika cestovního ruchu. Praha: Grada, 1997. ISBN 80-7169-476-2

JENÍČEK, V., KREPL, V. Sustainable development. Prague: Czech University of Life Sciences, 2009. ISBN 978-80-213-1887-8

KOŘÍNEK, V. Ministáty Evropy: Lucembursko, Andorra, Malta, Lichtenštejnsko, San Marino, Monako, Vatikán, Gibraltar. Krnov: Vladimír Kořínek, 2003. ISBN 80-903184-0-1.

MAGULA, A. Lexikon států a území světa. Bratislava: Mapa Slovakia, 2002. Geografická encyklopedie. ISBN 80-8067-001-3.

Malta Tourism Authority. “*Malta Tourism Authority-About*“. 2010. In: mta.com.mt [online]. [cit.01.03.2019]. Dostupné z: www.mta.com.mt/mta

MASTERS, T. et al. Europe on a shoestring. Lonely Planet Publications Ltd: 2011. ISBN 978-1-74179-676-6.

MEDERLY, P., NOVÁČEK, P. Strategie udržitelného rozvoje. Olomouc: Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého. Společnost pro trvale udržitelný život, 1996. Učebnicové texty. ISBN 80-901896-2-8

MOLDAN, B. (Ne)udržitelný rozvoj: ekologie-hrozba i naděje. 2. vyd. V Praze: Karolinum, 2003. ISBN 8024607697

PALATKOVA, M. Destinační management a vytváření produktů v cestovním ruchu-Prolínání destinací a destinační partnerství. Praha: Hospodářská komora hlavního města Prahy, 2006.

PÁSKOVÁ, M. Udržitelnost cestovního ruchu. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. ISBN 978-80-7435-329-1

RYGLOVÁ, K., BURIAN, M., VAJČNEROVÁ, I. Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80247-4039-3

ŠVEJDA, J.-ROUBALOVÁ, T.-PŘENOSIL M. Kontinenty a státy světa. Litvínov: Dialog, 2002. ISBN 80-85843-93-5

TROUSIL, M., JAŠÍKOVÁ, V. Úvod do tvorby odborných prací. Vyd. 2., rozš. Hradec Králové: Gaudeamus, 2015. ISBN 978-80-7435-542-4

Visit Gozo. "Comino". 2019. In: visigozo.com [online]. [cit.12.03.2019]. Dostupné z: <https://www.visitgozo.com/gozo-and-comino/comino/>

Visit Gozo. "Gozo". 2019. In: visigozo.com [online]. [cit.12.03.2019]. Dostupné z: <https://www.visitgozo.com/gozo-and-comino/gozo/>

World Tourism Organization. 2017. "Benchmarking Malta's Tourism Performance". [obrázek]. [online]. [cit.24.03.2019]. Dostupné z: <http://www2.unwto.org/>

World Tourism Organization. 2017. "Tourist Age Profile". [obrázek]. [online]. [cit.24.03.2019]. Dostupné z: <http://www2.unwto.org/>

ZELENKA, J., PÁSKOVÁ, M. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002.

9 Přílohy

9.1 Celý rozhovor č.1

Respondent: PhDr. Karel Klusák-v oboru od roku 1991, věk 61 let, ředitel firmy

- 1. Zájazdy na Maltu jsou populární již mnoho let, myslíte, že v posledních letech zájem o tuto destinaci klesá, či roste?**

Zájem o Maltu roste, každý rok o cca 6 %.

- 2. V čem podle Vás spočívá popularita této země? Je angličtina, jakožto úřední jazyk jedním z hledisek, které stojí za rozhodováním návštěvníků se do této země vydat? Případně geografická poloha státu?**

Podstatné faktory jsou angličtina jako úřední jazyk, teplé podnebí, snadná dosažitelnost, bezpečná destinace.

- 3. Jaká je dle Vás úroveň udržitelného cestovního ruchu na Maltě? Má vysoký počet návštěvníků negativní, či pozitivní vliv na místní obyvatele, stejně tak jako na životní prostředí a kulturu destinace?**

Myslím si, že k tomu nemám dost informací. V Times of Malta se občas objevují články na téma zahraniční studenti angličtiny, řada místních si myslí, že mládež, která přijíždí na kurzy, je moc hlučná a nevychovaná, na druhou stranu je to velký byznys, příjem ze studentů je pro místní docela významný.

- 4. Je dle Vás udržitelný cestovní ruch Malty na vyšší, či nižší úrovni v porovnání s ostatními evropskými státy?**

Malta má fyzické limity, problém je, že roste cena nemovitostí, zdražuje se ubytování a z Malty se stává drahá destinace. Ceny ubytování v rodinách jsou vyšší než v Anglii, před 10 lety tomu bylo naopak. Ceny ubytování v apartmánech se přibližují Anglii, ceny kurzů rovněž. Takže se domnívám, že do budoucna bude počet studentů, kteří jedou na Maltu za angličtinou stagnovat. Letos může být pro Maltu pozitivní brexit, hodně Čechů si interpretuje brexit dost úzkostně, mají obavy jet do Anglie. Malta bývá vedle Anglie nejvíce zvažovanou destinací, pro nás je Malta destinace č. 2, tedy po Anglii, jak na počet studentů, tak na počet studentských týdnů.

5. Na jaké body by se mohla Malta v rámci udržitelnosti cestovního ruchu více zaměřit (poprosím konkrétní případy – např. městská hromadná doprava apod.)?

Doprava se výrazně zlepšila. Postavit metro mezi letištěm, Valettou a St. Paul's Bay se zastávkami ve Sliemě a St. Julians je nerealizovatelný sen, ale to by pomohlo, protože pozemní doprava je silně přehluštěná. V poslední době si studenti stěžují na neustálý stavební ruch.

6. Jaká věková kategorie projevuje nejvyšší zájem o destinaci?

Nejvíce jsou zastoupení studenti do 18 let-cca 47 %, dále kategorie 30+ - 34-38 %, nejméně kategorie 19-29. největší růst vykazuje kategorie 30+.

7. Jedná-li se o jednu určitou věkovou kategorii, pro kterou je Malta atraktivní, jaký je dle Vás důvod?

Pro mládež je rozhodující teplo a zábava, pro 30+ teplo a pohoda. Každá skupina volí jiná místa na Maltě.

8. Je na Maltě dostatečný výčet aktivit pro všechny věkové kategorie? Pokud ne, myslíte, že by destinace mohla v tomto směru případně něco zlepšit?

Myslím si, že aktivit je dost a přibývá jich. Myslím si, že Malta dobře reaguje na trendy.

9.2 Celý rozhovor č.2

I would like to ask you to introduce yourself / the respondent shortly:

Name, Age, Sex, Position in the company and how long have you been working there.

Name: Angela Said

Age: 63 years of age

Work History: 28 years with the Malta Tourism Authority as a full time Manager in the Marketing Department responsible for the French and Belgian Market.

I now fall under the Research and Strategic Planning Department.

- 1. Trips to Malta are popular for many years now, do you think that the interest for this destination is currently increasing or decreasing?**

According to recent statistics tourism to Malta during the last years has always been on the increase reaching a figure of 2million visitors annually.

- 2. What is, in your opinion, the reason for popularity of this country? Is the english language, as the official language, the main reason or maybe the geographical location of Malta?**

Malta has always gained from a strategic position in the middle of the mediterranean. However Malta is popular not only because of a mild climate all year round but also because of its heritage. The development of more routes has created accessibility from alot of airports and different airlines flying to Malta have influenced the increase in the number of visitors to the island. The fact that the English Language is a mother language has also helped.

- 3. What is the level of sustainable tourism in Malta? Has the high number of tourist any negative or positive influence on a local people, their culture and the environment of Malta as well?**

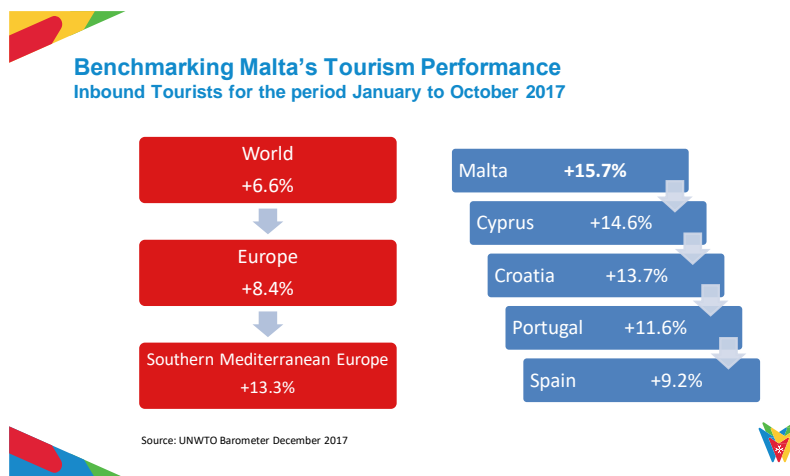
It stands to reason that the higher the number of foreign visitors the higher the risk of negative influences. This could affect the environment in such a way that more

attention has to be given to cleanliness, carrying capacity of localities as well as retaining a good standard to the services offered. The positive aspect is that it creates jobs both direct and indirect and the income from tourism expenditure is higher.

4. Is the sustainable tourism on a higher level here in Malta when in comparison to other European countries?

When you compare the figures of visitors that Malta hosts on an annual basis to that with the Southern Mediterranean Region, Malta features very well. (See statistics below)

Benchmarking Malta’s Tourism Performance

Zdroj: World Tourism Organization (2017)

5. What are the points that Malta as a country should focus on, regarding the sustainable tourism (e.g. public transport etc.)?

Malta should focus more on services, infrastructure and environment as these are salient points for sustainable tourism.

6. Which age category seems to have the biggest interest in this destination and what, in your opinion, is the reason for that?

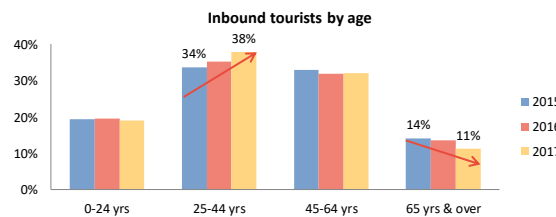
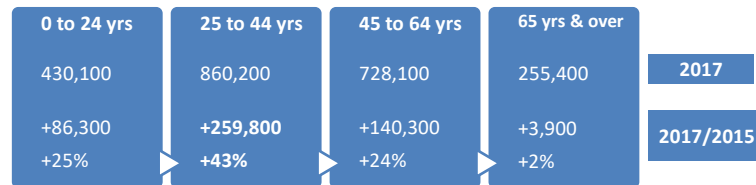
There is a good spread of visitors over the year. Even though the figures of visitors during the summer months are still very high, we have reached a balanced spread over the winter months. Malta was in the past perceived as a destination for senior citizens but even this has changed and from the table below you can have an idea that Malta caters for all age groups.

Tourist Age Profile

Tourist Age Profile

Zdroj: World Tourism Organization (2017)

7. Does Malta offer enough activities for every age category? If not, what should Malta consider changing or what is, in your opinion, missing in this destination?

The increase in various cultural events, events that attract the younger generation, and a good segmentation of activities have all had an impact in attracting every age category. These segments include outdoor activities, music events, history and other cultural activities.

9.3 Cely rozhovor č.3

I would like to ask you to introduce yourself / the respondent shortly:

Name, Age, Sex, Position in the company and how long have you been working there.

Warren Zahra, Male, Managing Director. Since 1994.

- 1. Trips to Malta are popular for many years now, do you think that the interest for this destination is currently increasing or decreasing?**

There has been a continual increase in visitors to Malta for over a decade now, therefore there is certainly interest in the destination.

- 2. What is, in your opinion, the reason for popularity of this country? Is the English language, as the official language, the main reason or maybe the geographical location of Malta?**

There are a number of reasons for this, apart from the weather, culture, nightlife etc.. Malta has positioned itself as a destination which can offer various experiences in a small island, sun, sea, culture, nightlife, etc are all catered for. The other reason is that we have had an increase in flight access and that allows more tourists to visit the island. Malta having English as one of its two official languages would play a minor part in its popularity in my opinion but it does help that most locals have a good grasp of English.

- 3. What is the level of sustainable tourism in Malta? Has the high number of tourist any negative or positive influence on a local people, their culture and the environment of Malta as well?**

As Malta become more popular it is clear that there will be an impact on local life, traffic, parking, access to beaches, restaurants, costs and number of tourists could all impact the day to day life of the Maltese, it is a price one has to pay for success but the positive side is that the economy is doing very well.. it has to be managed carefully so that the local population can continue to enjoy their island whilst enjoying the benefits of economic growth through tourism.

4. Is the sustainable tourism on a higher level here in Malta when in comparison to other European countries?

I would expect that as we are a rather small island, we may suffer somewhat more than others, we also have no seasonality so we do not have any period in the year which is quiet. There are always visitors, so it would be very similar to say living in Rome or Venice where tourist numbers are very high. Then again places like St Julian's would suffer more than non-touristic areas of Malta which are virtually untouched on a day to day basis.

5. What are the points that Malta as a country should focus on, regarding the sustainable tourism (e.g. public transport etc.)?

I think that rather than the infrastructure, one has to have a long term plan to improve the environment and infrastructure with the objective of increasing the spend per person. Malta is a small island where the numbers cannot continue to grow so the only way to grow is in client spend per person, for this you have to improve many areas of the island's infrastructure to appeal to the higher spending client. This is no easy task and stakeholders in the industry must invest and be prepared to make the change together with support from Government.

6. Which age category seems to have the biggest interest in this destination and what, in your opinion, is the reason for that?

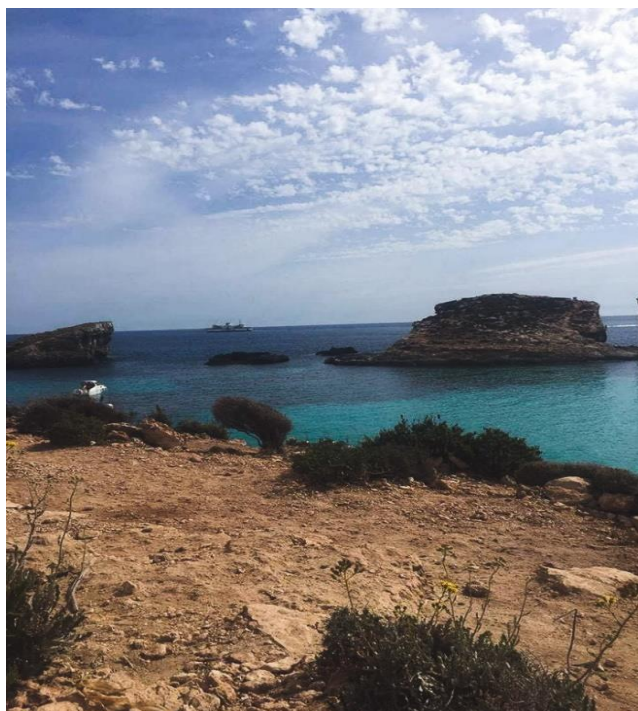
In the past I would have said the 40-70 age group would be the typical age group visiting Malta, today it's changing, Malta still appeals to the older client but there are as many young people attracted to the island for different reasons such as festivals, language schools, nightlife, city breaks etc.. the island offers a good mix to appeal to all.

7. Does Malta offer enough activities for every age category? If not, what should Malta consider changing or what is, in your opinion, missing here in this destination?

For the most part it does offer activities for every age category, the mix of activities is growing in the right way which reflects in the fact that the age group of visitors is probably the most diverse that has ever been.

10 Fotodokumentace

Obr.5 Ostrov Comino

Ostrov Comino patří k nejkřidnější části maltského souostroví, jelikož zde žije pouze několik obyvatel. Nabízí, což je vidno i z fotografie, krásnou přírodu a moře, které je často využíváno k vodním sportům.

Zdroj: Pavlína Matějková, 2016

Obr.6 Valletta

Zdroj: Pavlína Matějková, 2016

Obr.7 Valletta

Zdroj: Pavlína Matějková, 2016

Obr.8 Sliema - promenáda

Na fotografii se nachází promenáda lemuující severozápadní pobřeží. Tato promenáda vede ze Sliemy, která je považována za centrum obchodu a nakupování, do města St.Julian's.

Zdroj: Pavlína Matějková, 2016

Obr.9 Valletta – výhled na moře

Zdroj: Pavlína Matějková, 2016

Obr.10 Valletta – Pohled na schody městské brány

Městská brána a její schody tvoří vstup do historického města. Před branami se nachází Tritonova fontána spolu s autobusovým nádražím.

Zdroj: Pavlína Matějková, 2016

Obr.11 Valletta – městská architektura

Zdroj: Pavlína Matějková, 2016

Obr.12 Valletta – městská architektura

Zdroj: Pavlína Matějková, 2016

Obr.13 Ostrov Gozo – Azure Window

Zdroj: Pavlína Matějková, 2016

Obr.14 Cesta lodí na ostrov Comino

Zdroj: Pavlína Matějková, 2016

Obr.15 Ostrov Comino

Zdroj: Pavlína Matějková, 2016

Obr.16 Paceville

Na fotografii se nachází jedna z ulic Pacevillu, který je, jak je i z fotografií patrné, přes den poměrně klidný.

Přes den zvou k návštěvě restaurace a například obchodní centrum.

Zdroj: Pavlína Matějková, 2016

Obr.17 Paceville – noční život

Paceville v noci ožívá a mění se na centrum nočního života a na místo, kam se jezdí bavit mladí lidé z celého ostrova. Je zde nespočet restaurací, barů a diskoték.

Zdroj: Pavlína Matějková, 2016

Obr.18 Ostrov Comino

Pohled na průzračné středozevní moře, které nabízí okolí Comina a Goza.

Zdroj: Pavlína Matějková, 2016

Obr.19 Valletta

Spletité, úzké ulice a vápencovitá architektura hlavního města, které leží v jihovýchodní části ostrova Malty.

Zdroj: Pavlína Matějková, 2016

Obr.20 Sliema

Zdroj: Pavlína Matějková, 2016

Obr. 21 Ostrov Gozo

Zdroj: Pavlína Matějková, 2016

11 Zadání práce

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Akademický rok: 2017/2018

Studijní program: Ekonomika a management
Forma: Kombinovaná
Obor/komb.: Management cestovního ruchu - anglický jazyk
(mcr-k-a)

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
Matějková Pavlína	Voskovcova 1075/51, Praha - Hlubočepy	I1600123

TÉMA ČESKY:

Zhodnocení geografických předpokladů a potenciálu UCR ve zvolených regionech Evropy a světa - ostrov Malta

TÉMA ANGLICKY:

Evaluation of Geographical Assumption and Potential of Sustainable Tourism of Malta.

VEDOUCÍ PRÁCE:

doc. PaedDr. Jiří Štyrský, CSc. - KRRCR

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

Cílem této bakalářské práce je zhodnocení geografických předpokladů udržitelného cestovního ruchu Maltské republiky. Mezi předpoklady udržitelného cestovního ruchu zde budou zařazeny vlivy na ekonomiku dané země, životní prostředí a pracovní příležitosti. Dále do této kategorie bude patřit vliv cestovního ruchu na kulturu a její změny, stejně jako vliv na společnost. Teoretická část bude obsahovat popsání základních pojmů z oblasti cestovního ruchu, které jsou konkrétně spjaty s prací. V praktické části dojde k seznámení s oblastí, zpracována bude SWOT analýza a případová studie. Analyzovány budou řízené rozhovory s adekvátními zástupci z oboru cestovního ruchu. Výsledkem bakalářské práce bude autentické zjištění úrovně udržitelnosti cestovního ruchu Maltské republiky a dopadů cestovního ruchu na danou oblast.

Osnova práce

1. Úvod
2. Cíl a metodika práce
3. Literární rešerše
4. Teoretická část - Obecná teoretická východiska, teoretické aplikace, specifikace, specifikace a dispozice teoretických východisek
5. Praktická část - tematická a realizační východiska, metodické poznámky, shromáždění podkladů a průběh šetření, zpracování a interpretace výsledků
6. Shrnutí výsledků
7. Závěry a doporučení
8. Seznam použitých zdrojů
9. Přílohy

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

- 1) BÁRTOVÁ, I. Malta: podrobné a přehledné informace o historii, kultuře, přírodě a turistickém zázemí Malty : 9 tematických map, 6 map oblastí, 5 plánů měst, 77 barevných snímků. Praha: Freytag & Berndt, 2004. Průvodce na cesty (Freytag & Berndt). ISBN 8073161575.
- 2) KOTÍKOVÁ, Halina. Nové trendy v nabídce cestovního ruchu. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4603-6.
- 3) PÁSKOVÁ, M. Udržitelnost cestovního ruchu. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. ISBN 978-80-7435-329-1
- 4) TROUSIL, M., JAŠÍKOVÁ, V. Úvod do tvorby odborných prací. Vyd. 2., rozš. Hradec Králové: Gaudeamus, 2015. ISBN 978-80-7435-542-4
- 5) ZELENKA, J., PÁSKOVÁ, M. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002.

